

**ЗДОРОВ'Я ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Кошель В.М.

кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри дошкільної та початкової освіти

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка
м. Чернігів, Україна

Сучасний етап розвитку української держави позначений інтеграцією в європейський освітній простір, що спричиняє низку перетворень у всіх ланках вітчизняної освіти. З огляду на це особливої актуальності набувають модернізаційні процеси в професійній підготовці майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, що відображають вимоги до педагогів з боку споживачів освітніх послуг. Тому дедалі більшого значення набуває здатність майбутніх вихователів до підвищення рівня професійної майстерності, самовдосконалення, побудови позитивного професійного іміджу, який значною мірою репрезентує загальний імідж закладу дошкільної освіти.

Завдання які постають перед державою, розв'язання яких забезпечує політичну стабільність і національну безпеку держави входить турбота про збереження й зміцнення здоров'я своїх громадян. Це задекларовано в Законах України «Про вищу освіту» (2017), «Про дошкільну освіту» (2017), «Про фізичну культуру і спорт» (2009), а також у Національній стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Базовому компоненті дошкільної освіти (2012).

Проблема формування, зміцнення та збереження здоров'я в широкому розумінні на особистісному та суспільному рівнях у наш час набула загальнопланетарного значення й розглядається як така, що кардинально змінює подальший розвиток людини. Життя та здоров'я людини виступають

найвищою цінністю й одним з головних показників цивілізованості суспільства. Така стратегія соціально-економічного розвитку нашої країни впливає на формування особистості студентів, що призводить до глибоких змін у їхньому духовному, психічному й фізичному здоров'ї.

Професійна діяльність майбутнього вихователя потребує вироблення в студентів високого рівня професійних знань, морально-психологічних якостей, науково-педагогічних умінь, індивідуально-психологічних рис, оволодіння ними методами виховного впливу на дітей дошкільного віку. Освітній процес сучасного ЗВО має будуватися з урахуванням того, що здоров'я є метою, об'єктом, результатом діяльності, що гарантуватиме оптимальні умови фізичного і психічного розвитку майбутніх вихователів дітей дошкільного віку.

Аналіз стану здоров'я студентів спеціальності «Дошкільна освіта» переконує в тому, що існуюча система його формування істотно підірвана. Назріла необхідність підвищення професійної підготовки випускників ЗВО в питаннях про формування цінності здоров'я та іміджу майбутнього фахівця дошкільної освіти.

Загальні питання психології іміджу розглядають О. Володарська, О. Панасюк, О. Перелигіна, В. Шепель та ін. Особливості професійної підготовки майбутніх вихователів дітей дошкільного віку розглядають Л. Артемова, Г. Беленька, О. Богініч, А. Богуш, Н. Гавриш, Л. Загородня, А. Кошель, К. Крутій, Т. Поніманська, Т. Пономаренко, С. Тітаренко та ін.

Сучасна освітня практика характеризується численними прикладами, які свідчать про реалізацію технологій формування іміджу, що забезпечує зміцнення конкурентних позицій в підвищенні популярності якості дошкільної освіти. Водночас аналіз праць науковців доводить, що формування здоров'язбережувальних технологій зосереджується на проблемі фізичного здоров'я.

Незважаючи на наявні досягнення в цій галузі, проблема формування здоров'я майбутніх вихователів дітей дошкільного віку залишається недостатньо розробленою.

Проблема формування здоров'я майбутніх вихователів дітей дошкільного віку – це сфера діяльності не тільки медичних установ, а більшою мірою установ соціальних, пов'язаних з особистим способом життя студентів. Враховуючи зниження рівня життя, погіршення екологічних умов, скорочення медичних і соціальних державних програм проблеми фізичного здоров'я майбутніх вихователів дітей дошкільного віку висувуються на перший план. Тому повноцінне здобуття вищої освіти можливе лише за умови високого рівня здоров'я.

Розвиток закладів вищої освіти в сучасних умовах супроводжується подальшою інтенсифікацією навчання майбутніх вихователів дітей дошкільного віку, зростанням різноманітного інформаційного потоку, широким введенням технічних засобів і комп'ютерних технологій в освітній процес, які впливають на всі сторони студентського життя і праці.

Постійне зростання наукової та соціально – політичної інформації, обмежений час на її обробку, недосконалі режим і методи навчання, орієнтовані на заучування величезного за обсягом матеріалу, перевантажують мозок студентів, породжують дисгармонію в гармонійному розвитку особистості. В особливо складному становищі опиняються студенти перших курсів, потрапляючи після школи до закладів вищої освіти (далі ЗВО), в нові специфічні соціальні відносини і умови діяльності.

Розглядаючи проблеми здоров'я майбутніх вихователів дітей дошкільного віку можна включити в аксіологічний контекст, а саме розглянути цінності здоров'я та іміджу в сфері мислення студентів, а також характеристики їх життя в сучасних умовах. Необхідність підвищення професійної підготовки випускників ЗВО ставить питання про формування іміджу фахівця вищого навчального закладу.

Термін «імідж» широко трактується, але треба відзначити, що до цих пір немає однозначного його тлумачення. Так фізичний імідж – це здоров'я, стиль одягу, зачіски і макіяжу. Психологічний імідж – характер, темперамент, внутрішній світ. Соціальний імідж – роль у суспільстві, поведінка і

комунікативні особливості. Ці напрямки переплітаються й утворюють єдине ціле [1, с. 492].

О. Калюжний дає наступне визначення поняттю: «Імідж педагога – це емоційно забарвлений стереотип сприйняття образу педагога в свідомості вихованців, колег, соціального оточення, в масовій свідомості. При формуванні іміджу педагога реальні якості тісно переплітаються з тими, які приписуються йому оточуючими» [3, с. 5].

Професійний імідж – це риси людини як суб'єкта діяльності, що відображають ступінь його професійної успішності; стимулює зростання авторитету; розширює перспективи професійної кар'єри, професійного покликання; виступає умовою професійної самореалізації, досягнення професійних вершин [3, с. 7].

Інакше кажучи, імідж студента ЗВО – це уявлення про нього як про майбутнього фахівця. Поява Інтернету впливає на рівень ціннісних орієнтацій сучасного іміджу студента. Наведені дані свідчать про те, що відбулися докорінні зміни в змісті та проведенні молодіжного дозвілля.

Говорячи про здоров'я, можна сказати, що це перша і найважливіша потреба людини, яка визначає її здатність до праці і забезпечує гармонійний розвиток особистості. Потреба вирішення проблеми збереження та покращення якості здоров'я громадян України в даний час загальноновизнана. У зв'язку з цим, однією з головних місій вищої школи є цілеспрямована діяльність з формування цінності здоров'я у студентської молоді.

Ядром іміджу, яке вирізняється відносною статичністю, є його внутрішній компонент. Набувається він у процесі соціалізації та виховання людини і частково в процесі здобуття педагогічної освіти.

На внутрішній нашаровується професійний компонент іміджу педагога дошкільного профілю, котрий безпосередньо виявляється у різноманітних ситуаціях взаємодії з цільовою аудиторією. Він є динамічнішим порівняно з внутрішнім, формується під впливом цілеспрямованої професійної підготовки та в процесі безпосередньої практичної діяльності за фахом. При цьому,

ґрунтуючись на особистісно-професійних якостях вихователя, його спрямованості, стані психічного, психологічного, соціального і духовного здоров'я, професійний складник іміджу піддається частковій трансформації залежно від вимог, що висувають його реципієнти, тобто від тих, хто його сприймає, а також від прагнення самого носія іміджу, тобто педагога, працювати над собою, професійно вдосконалюватися.

Таким чином, можемо зробити висновок, що здоров'я як важлива, особистісна складова іміджу вихователів закладів дошкільної освіти є тією базою, на основі якої відбувається цілісний процес формування в майбутніх педагогів професійно-педагогічних знань, умінь і навичок ведення здоров'язбережувальної діяльності, оскільки існуюча система фізичного виховання та охорони здоров'я дошкільників недостатньо враховує особисте значення педагога у збереженні та зміцненні здоров'я дітей.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку ми вбачаємо у розробці фізкультурно-оздоровчих комплексів та методичних рекомендацій щодо формування здоров'я як важливого компоненту професійного іміджу майбутніх вихователів дітей дошкільного віку.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ. 2005. 1728 с.
2. Кошель А. П., Лашко А. В. Формування здорового способу життя дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. Чернігів, 2019. 188 с.
3. Марєєва Т. В. Професійний імідж вихователя дошкільного навчального закладу та його структура. The practical significance of modern scientific research June 2017 P. 1–14. <http://www.sworld.education/conference/year-conference-sw/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/june-2017>.
4. Попиченко С. Роль комунікативної компетенції в технології створення іміджу педагога-вихователя дошкільного навчального закладу. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи. 2012. № 41. С. 53–58. http://nbuv.gov.ua/jpdf/Ppps_2012_41_9.pdf.